

Šv. Kazimieras su alyvų sakele

Kazimierai Skaistusi! Ziede Lietuvos,
Išskėtęs lapelius visoj grožybėj!
Tau aukso aureolė žėri ant galvos,
O sieloje dorybių rožės žydi.

Pažvelk į mylimą tėvynę iš dausų
Ir perbėk mintimi laukus vargingus.

Paberk į juosius kvepiančių doros žiedų,
Kad keltųsi vėl tėviškė sustingus.

Tu gelbėjai tėvynę nuožmiame kare,
Pagelbėk ir dabar visuos pavojuos.
Atskrisk į ją su alyvų šakele,
Lyg taiką nešantis balandis rojaus.

Skaistusi Karalaiti! Ziede Lietuvos!
Globok ir laimink mylimąją šalį
Ir junki ją tikroj vienybėj nuolatos!
Prikelk, prikelt senovinę jos galią!

kviesdama jį ne tik garbinti, bet taip pat sekti jo heroiškomis dorybėmis, jo šventumo pavyzdžiu. Jo gilus tikėjimas ir pamaldumas ypač dabartiniais laikais turi ypatingą reikšmę. Jo pavyzdys yra patrauklus ypač jaunimui. Švento Kazimiero gyvenimo skaistumas, jo pamaldumas ir mus visus skatina drąsiai ir uoliai praktikuoti tikėjimą, atmesti moderniosios visuomenės negeroves, be baimės, su pastikėjimu ir su džiaugsmu gyventi pagal savo įsitikinimus. Šventas Kazimieras mums atskleidžia taip pat krikščioniškosios šeimos svarbą. Šventasis Kazimieras buvo vienas iš dvylikos jo šeimos vaikų. Nuo pat savo jaunystės dienų jis patyrė, kad kiekvienas vaikas yra nepaprasta, išskirtinė Dievo dovana, kad Dievo meile pagrįsta šeima yra neįkainojamos vertės turtas.

Šv. Kazimieras įkvepia ir vienuoliniam gyvenimui pasišventusius vyrus ir moteris. Šventasis juk laisvanoriškai pasirinko celibatą, visuose dalykuose nuolankiai pasidavė Dievo valiai, pasižymėjo švelniu pamaldumu į švenčiausiąją Mergelę Mariją, Jėzaus Kristaus garbinimu Švenčiausiame Sakramente. Jis buvo pasišventęs neturtui, pasižymėjo pasiaukojančia meile vargšams ir pagalbos reikalingiems žmonėms.

Brangūs lietuviai, sūnūs ir dukros, atžymint švento Kazimiero mirties penkių šimtų metų sukaktį, aš ypatingu būdu kreipiuosi į jus šiuo kvietimu: tarpusavio solidarumo dvasia būkite vieningi su Bažnyčia jūsų tėvynėje. Tėvynėje gyvenantys jūsų broliai ir seserys, kasdieninio gyvenimo sunkumuose, džiaugsmuose ir liūdesio valandose žvelgia į jus. Jie vertina jūsų pagalbą, jie laukia jūsų maldų. Ryžtingai liudykite paveldėtą krikščionišką tikėjimą, prisimindami, kaip jį išsaugojo ir apgynė jūsų protėvai, net ligi kraujo praliejimo. Padėkite Lietuvoje gyvenantiems savo tautiečiam karšta malda į Dievą, prašykite, kad juos užtartų šventasis Kazimieras. Bet, svarbiausia, maldoje paveskite juos Dievo Atpirkėjo globai, Dievo, kuris yra vilties ir ryžto versmė.

TĖVIŠKĖS AIDAI

Nr 8 (1792) 1992 m. kovo mėn. 3 d.

XXXVII METAI

Melbourne

Šv. Kazimiero Jubiliejus Romoje 1984 kovo 3-4

Rašo Vincas Bartusevičius

Į Romą suvažiavo apie 1000 lietuvių iš įvairių pasaulio kraštų paminėti šv. Kazimiero mirties 500 metų sukakties. Ta proga kovo 3 visi lietuviai buvo priimti šv. Tėvo Jono-Paulius II specialioje audiencijoje. Dalyvių tarpe buvo visi 5 laisvajame pasaulyje gyvenantieji lietuviai vyskupiai: arkivyskupas Paulius Marcinkus, apaštališkasis nuncijus arkivyskupas Jonas Bulaitis, Oklahoma City arkivyskupas Karolis Salatka ir vyskupas Vincentas Brizgys - abu iš JAV-bių - ir Vakarų Europos lietuvių vyskupas Antanas Deksnys. Taip pat dalyvavo apie 70 lietuvių kunigų, atvykusių kartu su maldininkų grupėmis iš įvairių pasaulio kraštų. Iš pačios Lietuvos nebuvo nė vieno dalyvio.

Visų lietuvių vardu šv. Tėvą anglų kalba pasveikino vyskupas Vincentas Brizgys:

„Šventasis Tėve!“ - kalbėjo vysk. Brizgys. - „Mes, lietuviai, čia susirinkę iš įvairių pasaulio kraštų, iš širdies dėkojame Jūsų Šventenybei už suteiktą galimybę drauge su Jumis krikščionybės centre paminėti Lietuvos Globėjo šv. Kazimiero mirties 500 metų sukaktį. Šis jubiliejus visiems lietuviams teikia didelį džiaugsmą. Tačiau drauge ir liūdime, kad šiame susitikime negali dalyvauti mūsų broliai ir sesės, gyvenantieji Lietuvoje. Mintimis ir malda esame vieningi su Lietuvos vyskupais, vienuoliais ir pasauliečiais tikinčiais, kurie Vilniuje prie šv. Kazimiero karsto švenčia šį jubiliejų.“

Lietuviai visame pasaulyje šv. Kazimiero jubiliejų iškilmingai minės per ištisus metus. Džiaugiamės, kad iškilmes, kurios kai kur jau yra įvykusios, gausiai ir aktyviai dalyvauja mūsų lietuviškas jaunimas.

Šis jubiliejus yra svarbus lietuvių tautai, kuri garbina šv. Kazimierą kaip Lietuvos Globėją, jis yra svarbus lenkų tautai, kurios tarpe jis gimė ir ilgai gyveno, jis yra svarbus ir visai Katalikų Bažnyčiai.

Daugelyje pasaulio kraštų buvo stengiamasi susipažinti su šventuoju Kazimieru ir jo dorybėmis... Tikimės, kad jo jubiliejus daugelį įkvėps ir pažadins ypač šiais jubiliejiniais Atpirkimo metais... Šia proga norime užtikrinti, kad lietuvių tauta yra tvirtai pasiryžusi visada likti ištikima Bažnyčiai ir Šventajam Sostui. Kartu nuoširdžiai maldaujame Jūsų Šventenybės

apaštalinio palaiminimo“.

Atsakydamas į vyskupo Vincento Brizgio žodį, popiežius Jonas-Paulius II taip kreipėsi į lietuvių maldininkų minią:

Brangūs broliai ir seserys,

Džiaugiuos galėdamas šiandien pasveikinti jus, lietuvius iš viso pasaulio, atvykusius į Romą atžymėti Lietuvos Globėjo švento Kazimiero mirties penkių šimtų metų sukaktį. Nors jūs dabar gyvenate įvairiuose kraštuose už Lietuvos ribų, jus jungia bendras iš protėvių paveldėtas palikimas ir solidarumo ryšiai su broliais ir seserimis tėvynėje, kurie šiandien negali būti čia drauge su mumis. Daugelis su savo vyskupais šiandien atžymės mūsų minimą sukaktį Vilniuje, kur nuo amžių yra gerbiami ir saugojami švento Kazimiero palaikai. Su tais jūsų broliais ir seserimis mes esame vieningi dvasia ir malda, prašydami šventą Kazimierą užtartį lietuvių tautą ir visus lietuvius.

Daugelis lietuvių jau nuo devynioliktojo šimtmečio, o ypač po

paskutinio pasaulinio karo pabaigos, dėl įvairių priežasčių buvo priversti apieisti tėvynę. Emigruodami į naujus kraštus, jie su savimi išsivežė savo dvasinius ir kultūrinius turtus, jų tarpe švento Kazimiero kultą. Jo vardu yra pavadintos nesuskaitomos religinės ir socialinės organizacijos, jam yra pašventos daugelis bažnyčių, įvairios lietuvių jaunimo organizacijos, kaip Lietuvos Vyčiai ir lietuvių skautų sąjūdis, pasirinko šventą Kazimierą savo globėju. Palaimą Bažnyčiai atnešė švento Kazimiero seserų vienuolija, tėvų marijonų ir pranciškonų vienuolių provincijos, kurios taip pat pasirinko šventą Kazimierą savo ypatinguoju globėju. Čia Romoje yra įkurta švento Kazimiero vardo popiežiškoji lietuvių kolegija, ruošianti jaunus lietuvių kilmės auklėtinius tarnauti Bažnyčiai kunigyste. Taigi šventas Kazimieras yra tapęs stipria tėvynėje gyvenančių lietuvių jungtimi su plačiame pasaulyje pasklidusiais lietuviiais.

Prieš daug šimtmečių paskelbė Bažnyčia Kazimierą šventuoju,

Dėl Prūsų Lietuvos (Mažosios Lietuvos)

ĮVYKIAI

1991 m. Vokietijoje buvo išleista Ansgaro Grawo (Ansgar Graw) knyga apie Baltijos kraštus ir jų kovą už Laisvę. Knyga užvardinta: „Laisvės Kova Baltijos Šalyse“ (Der Freiheitskampf im Baltikum). Parašyta gana išsamiai ir palankiai Baltijos kraštams. Neskaitant kelių neteisingumų bei klaidelių - tai vertingas leidinys vokiečių informacijai bei apšvietimui apie Baltijos tautų vargą ir kančias sovietų okupacijoje ir pastangas išsilaisvinti.

Knygoje, atskirame skyrelyje, paliestas ir Klaipėdos bei Prūsų Lietuvos klausimas. Čia jis aiškiai laikosi vokiečių tezių ir, žinoma, savaip viską aiškina... Jis pripažįsta, kad Rytų Prūsijoje (Ostpreußen) 19 amžiaus pradžioje buvo daug lietuvių, kurie, pagal autorių, buvo po maro atvykę....

Dėl Klaipėdos krašto, tai pagal vokiečių statistiką 1910 metais ten buvo 50.7% vokiškai kalbančių ir 47.9% lietuviškai. Lietuviai buvo palankūs suvokietėjimui ir 1921 metais tikrai 5.5% norėjo, kad jų vaikai būtų mokami mokyklose lietuvių kalba.

Kaip matome jis laikosi, ypač nacių laikais platinos teorijos, kad prūsų lietuviai tai kolonistai iš Lietuvos ... Daugumas jų neva atvykę po 1707 metų maro, kada išmirė beveik pusę buvusių gyventojų. Tačiau, kas buvo tie „pirmieji“ gyventojai? Yra žinoma, kad rytinėje Prūsijos dalyje gyveno skalviai, narduviai, suduviai. Vokiečiai, aišku, juos laikė prūsų giminėmis, nors jos, tikriausiai, buvo artimesnės lietuviams. Tikrieji prūsai gyveno, maždaug, tarp Vyslos ir Prėgliaus upių. Kryžiuočiai, užkariavę prūsus, perėjo Prėglių ir užėmė jau lietuviškas žemes iki Nemuno. Iš čia Algirdo (ir Kęstučio) reikalavimas, kad Ordinas gražintų žemes nuo Alnos upės, Prėgliaus iki Sembų įlankos Lietuvos valdovai (Algirdas ir Kęstutis) sakė: „Mes, lietuviai, sutiksime priimti krikštą, jeigu jūs, kryžiuočiai, gražinsite pagrobtais lietuvių žemes ...“ Vytautas irgi vadino tą visą kraštą tarp Prėgliaus ir Nemuno upių savo „tėvonija“, taigi tėvų palikimu. Išvadoje, nėra jokios abejonės, kad minėtos gentys buvo lietuviškos ar artimos lietuviams, nes Lietuvos valdovai (Algirdas, Kęstutis, Vytautas) jas tokiomis ir laikė. Į prūsų žemes (už Prėgliaus upės jie nepretendavo. Yra, pavyzdžiui, žinoma, jog 16 amžiuje Karaliaučiuje (Tvankstėje) pamaldos buvo laikomos vokiečių ir lietuvių kalbomis. Neatrodė, kad būtų buvę prūsiškų pamaldų, nors prūsų kalba galutinai išnyko tikrai 17 amžiuje.

Senesnieji vokiečių istorikai dažnai buvo objektyvūs ir teisingai nagrinėjo praeitį. 1902 metais Dr.

Franz Tetner Knygoje „Die Slawen in Deutschland“ rašė: „Iš senų laikų trys sritys - Sūduva, Nadruva, Šalauja buvo grynai lietuviškos ...“

Max Beheim - Schwarbach savo knygoje „Kolonisationwew in Litauen“ išleistoje 1879 m. Karaliaučiuje (Konigsburg) rašė: „Nebuvo vien maras, kuris atnešė didelę nelaimę Prūsijai, ypatingai Lietuvai ...“ Gi „Litauen“ (Lietuva) buvo vadinta Gumbinės, Įsručio, Latguvos, Ragainės, Tilžės ir t.t. sritys.

Man pačiam teko būti 1944 metų rudenį Tilžėje ir apylinkėse. Kaimuose žmonės kalbėjo lietuviškai, tik ... jau bijojo nacių ir su vaikais kalbėjo vokiškai.

Yra žinoma, kad 1590 metais Tolminkiemio parapijoje tegyveno tikrai vienas vokiečių.

Dar net 1930 metais Darkiemio (Maž. Lietuvos pietuose) valdininkai vadino savo kraštą Lietuva (Litauen). Naciams paėmus valdžią viskas buvo daroma pagal jų šūkį: „Ausrotten alles was litauisch ist“ (Išrauti viską kas lietuviška). Naciai keitė lietuviškus vietovardžius, draudė tėvams kalbėti su vaikais lietuviškai. Nuo 1933 iki 1945 metų naciai labai smarkiai apvokietino Prūsų Lietuvą - Mažąją Lietuvą. Jaunoji karta jau liko beveik suvokietinta.

Galutinai lietuvių sunaikino „tautų mylėtojai“ sovietai. Jie išlikusius vietinius lietuvininkus visus ištrėmė į Sibirą ... Taip buvo galutinai sunaikinti mažlietuvių ...

Kai atsirado galimybė atgauti bent dalį Mažosios Lietuvos, tai Lietuvos komunistų vadas A. Sniečkus atsisakė ... Jis norėjo, kad Stalinas priskirtų Seinų - Punsko kraštą Lietuvai (LTSR), bet Stalinas nenorėjo „pykinti“ lenkų ir pasiūlė dalį Rytų Prūsijos. A. Sniečkus neėmė ir tuo padėjo sovietams (rusams!) įsitvirtinti Karaliaučiaus srityje. Sovietai ten privežė apie 900,000 rusų ir kitų ir surusino krašto vietovardžius. Tuo būdu lietuviška Tilžė virto „Sovietsku“, Gumbinė - „Gusevu“ ir Karaliaučius (Konigsberg) „Kaliningradu“.

Įvykdę gyventojų genocidą, sovietai padarė kultūrinį genocidą, pakeisdami vietoviečių, upių, įlankų lietuviškus vardus naujais rusiškais. Tokio totalinio vardų genocido Europoje dar nėra buvę!

Nežiūrint šito viso Prūsų Lietuva - Mažoji Lietuva buvo ir lieka lietuvių tautos palikimas! Žinoma vokiečiams, kurie siekia buvusios imperijos, tas nepatinka ... Tačiau pavaizduoja tos minėtos knygos autoriaus pokalbį su Lietuvos prezidentu Vytautu Landsbergiu. A. Graw jam prikišo, kad jis neva yra išsireiškęs, kad po Lietuvos nepriklausomybės Karaliaučiaus sritis (Kaliningrado) teks arba Lenkijai arba Lietuvai „Ar nėra tai žaidimas su ugnimi“ - klausia

autorius.

V. Landsbergis atsakė, kad po Lietuvos Nepriklausomybės įgyvendinimo, tas regionas negalės vienas išsilaikyti ir turės ieškoti partnerio. Tą nuspręs ten gyvenantieji ...

Atrodė, jog toks diplomatiškas V. Landsbergio atsakymas autorių Graw patenkino ...

Nežiūrint, kad autorius šiek tiek plačiau aprašo Klaipėdos įvykius 1922-1923 metais, jis visai nemini - 1927 metų sutarties su Vokietija, kurioje buvo pripažinta Lietuvos-Vokietijos siena Nemunu, tai yra Vokietija laisva valia pripažino Lietuvai Klaipėdos kraštą. Nenorint pripažinti Hitlerio politikos ir jo užgrobtųjų, Vokietijoje iki paskiausių laikų buvo skelbiama, kad demokratinė Vokietija laikosi 1937 metų sienų. Vakarų Vokietijai susijungus su Rytų Vokietija, pripažintos dabartinės sienos (su Lenkija). Šito A. Graw nemini, bet vaizduoja, jog 1939 m. Kaipėdos atidavimas Tečiajam Reichui (Hitleriui!) Buvo būk tai „savanoriškas“ Neva Lietuva pati norėjo atsikratyti Klaipėdos krašto.

Iš Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerio J. Urbšio atsiminimų žinome, kad nacių valdžia grasino užimti Lietuvą (iki Dubysos upės ar net daugiau?) jei Lietuva neatsisakys Klaipėdos ir Klaipėdos krašto.

To viso A. Graw ar nežino ar nenori prisiminti ...

Toliau minėtos knygos autorius A. Graw rašo, kad lietuviai studentai iš Klaipėdos susitiko su viena grupe Rytprusių organizacijos studentų.

Lietuviai pabrėžė, kad jau dvi naujos kartos išaugo lietuviškoje Klaipėdoje, bet lietuviai supranta ir vokiečių jausmus. Nuo 1989 metų Klaipėdoje prieš Miesto Teatrą vėl stovi garsioji Onutės iš Taravos (Annchen von Tharau) statula. Ar tai nėra simbolis naujų, taikingų santykių?

„Laisvoji Lietuva“ Nr. 24

Jau sparčiai ruošiamasi

Devintajai išeivijos lietuvių tautinių šokių šventei, kuri įvyks prie Cikagos šių metų liepos penktą dieną. Yra sudarytas ir jau kelis kartus posėdžiavo dr-o Petro Kisieliaus vadovaujamas šventės organizacinis komitetas. Jo nariai yra pasiskirstę į kelias darbo grupes. Tautinių šokių šventės meno vadovė yra Dalia Dzikienė, muzikos vadovas Darius Polikaitis. Šventės dalyviais jau yra užsiregistravę per du tūkstančius šokėjų iš penkiasdešimties įvairių vienetų. Numato dalyvauti šokėjų grupės iš Brazilijos, Argentinos, Australijos, Vokietijos, tikimasi susilaukti ir vienos šokėjų grupės iš jau laisvos Lietuvos.

Renginys vyks dideliame stadijone. Kadangi tai bus pirmoji išeivijos lietuvių tautinių šokių šventė Lietuvai atkūrus nepriklausomybę, tai pagrindinė šventės tema bus atgautos laisvės minėjimas, šūkiu: „Sokio sūkury - Lietuva širdy“.

Published by Val. Čižauskas
38 Coghlan St., Nidre, 3042
President of the Lithuanian
Catholic Federation

TEVIŠKĖS AIDAI

18 Henry St., Kensington, Vic. 3031. Tel. 376 7355
LEIDŽIA AUSTRALIJOS LIETUVIŲ KATALIKŲ FEDERACIJA

Redaktorius Kazys Mioldažys. Korespondencijas, straipsnius, skelbimus, prenumeratas siųsti viršuje nurodytu adresu. Prenumeratos kaina metams \$30. Kituose kraštuose \$35. Atskiras numeris \$1.00. Skelbimai už skilties vieną cm. - \$2.00. Nuolatiniams skelbėjams daroma nuolaida. Už skelbimų turinį neatsakoma. Redakcija straipsnius ir korespondencijas taisy savo nuožiūra.

Maastrichte, Olandijoje, buvo pasirašyta Europos Ekonominės Bendruomenės politinės ir valiutinės unijos sutartis, kuri laikytina pačiu svarbiausiu Europos susivienijimo dokumentu. Sutartį pasirašę kraštai iki šių metų pabaigos turėtų ją ratifikuoti, o nuo ateinančių metų pradžios turėtų įsigaliooti pagrindiniai jos padaliniai: bendroji rinka ir pasienio kontrolės ir muitų panaikinimas.

Svedijos užsienio reikalų ministrė Margaretha Af Uglas labai teigiamai įvertino prasidėjusius pabaltiečių ir rusų derybas dėl buvusios sovietų kariuomenės išvedimo iš trijų Pabaltijo valstybių. Ministrė teikia didelę reikšmę užsimezgusiam pasitarimam, mano, kad rusų kariuomenės išvedimas iš trijų Pabaltijo respublikų susilauks viso pasaulio pritarimo, susitiprins pastikėjimą stabilumu Šiaurės Europos rajone. Svedijos užsienio reikalų ministrė pažymėjo, kad kol rusų kariuomenės pasiliks Pabaltijo kraštuose, tol neišnyks konfliktų pavojus, gi padėties aštrinti nėra suinteresuotos nei Pabaltijo valstybės, nei Rusija. Todėl yra pagrindo tikėtis, kad bus susitarta dėl kariuomenės išvedimo.

Lietuvos ambasada Vašingtone pranešė, kad Jungtinių Amerikos Valstybių Lietuvai dovanotų pašarinių grūdų pirmasis krovinys laivu „Pride of Texas“ pasieks Klaipėdos uostą vasario 16 dieną. Krovinį sudaro daugiau negu 33 tūkstančiai metrinių tonų pašarinių grūdų. Likęs amerikiečių padovanotų grūdų kiekis šiuo metu kraunamas į du kitus laivus, kurie šiomis dienomis išplauks į Klaipėdą.

Vasario 3-ąją, iš amerikiečių karinio aerouosto Frankfurte prie Maino, Vokietijoje, kariniais lėktuvais buvo pasiųsti į Vilnių, Rygą ir Taliną pirmieji humanitarinės pagalbos Pabaltijui kroviniai, kurių vertė siekia daugiau negu vieną milijoną dolerių. Pirmąją siuntą sudarė medikamentai, chirurginiai instrumentai ir kitokia aparatūra ligoninėm. Kita amerikiečių humanitarinės pagalbos siunta - medikamentai ir maisto produktai, pasieks Pabaltijo valstybes vasario mėnesio viduryje. Pagalba yra teikiama humanitarinės programos „Provide Hope“ rėmuose. Programa yra skirta buvusioms Sovietų Sąjungos respublikom.

Helsinkyje vyksta tarptautinės komisijos Baltijos regiono kraštų aplinkai apsaugoti tryliktoji sesija. Joje dalyvauja atstovai iš Suomijos, Svedijos, Norvegijos, Danijos, Vokietijos, Lenkijos Rusijos ir Estijos, o stebėtojų teisėmis Lietuvos ir Latvijos delegatai. Lietuva ir Latvija jau paprašė pilnateisės narystės. Sesijoje svarstomi įvairūs projektai ekologiškai pusiausvyrai Baltijos regione atstatyti, vandenim apsaugoti nuo užteršimo, apvalyti jau užterštus ne tik jūros, bet ir upių bei ežerų vandenį. Ekologinius projektus Baltijos rajone numato finansuoti Pasaulinis bankas, Europos Rekonstrukcijos ir vystymosi bankas, kitos tarptautinės institucijos. Sesijoje bus taip pat svarstomas Europos Ekonominės bendruomenės prašymas tapti komisijos nariu.

Popiežiaus Nuncijus Arkiv. Mullor kalba Vilniaus katedroje vasario 2 d. pradėdamas pareigas Lietuvoje.

Ramybė Jums!

Broliai ir seserys, mano pirmieji žodžiai privalo būti paties Kristaus sveikinimo aidu, kuriuos jis pasakė apaštalams po prisikėlimo. Savo mokiniams, kurie apverkė jo mirtį ant kryžiaus, Kristus tarė: „Ramybė jums!“

Ramybės jums! Tai sakau, kaip šventojo tėvo atstovas jūsų tarpe. Drauge su apaštalo Petro įpėdiniu, linkiu jums ramybės:

- ramybė kiekvienai jūsų širdžiai, kurios tiek daug kentėjo ir vylėsi, net tuomet, kai atrodė nebebuvo vilties;
- ramybė jūsų išminčiai, kuri visą eilę metų pakluso kietam Dievo tylos ir atperkamosios meilės išbandymui;
- ramybė kasdieniam jūsų gyvenimui, kuriame yra daugybė paskutiniųjų penkiasdešimties metų išgyventos istorijos pėdsakų;
- ramybė jums, Vilniaus miesto ir visos Lietuvos krikščionys, priklausantys vienai Dievo tautai, su savo kilmės, kalbų ir kultūros įvairumu;
- ramybė jums, gerbiamasis Kardinole, vyskupų konferencijos Pirmininke, ir jums brangūs broliai vyskupai, kurie dar pirma šio susitikimo man davėte įtikinamą broliškos draugystės įrodymą;
- ramybė jums, mano mylimas arkivyskupas Audrys Bačkis. Po kelių savaičių, Tamsta, būsite tarp mūsų, kaip šio miesto arkivyskupas, kuris nuo dabar bus tavo ir mano miestu;
- ramybė jums, Lietuvos vyriausybės ir Vilniaus miesto savivaldybės atstovai. Jūs man atvėrėte savo krašto ir savo miesto duris, - atgautos, dar daugiau, - išsikovotos laisvės džiaugsmu ir teisėta viltimi sukurti geresnę ateitį ant žmogiškos ir krikščioniškos brolybės uolos.

Broliai, seserys, bičiuliai:

Švento Petro įpėdinis popiežius Jonas Paulius II mano kukliame asmenyje šiandieną yra drauge su jumis išreikšti mūsų atsidavimo maldą Kristui, mūsų vieninteliui Išganytojui, vieninteliui Atpirkėjui, vieninteliui Mokytojui, vienintelei Tiesai, vieninteliui, kuris duoda tikrą gyvenimą.

Švento Tėvo vardu, iš meilės ir gilaus įsitikinimo, jums sakau: nežiūrint, kad širdis dar kenčia, nušluostykite savo ašaras ir vardan Kristaus pradėkite dirbti. Vardan Kristaus, meskite į gyvenimo marias, lyg tinklą valksmui, savo tikėjimą, savo viltį, savo drąsą ir savo atleidimą.

Te niekad nekamuoja jūsų ilgos nakties kančių ir išbandymų prisiminimas. Kankinystės naktis praėjo: prasideda Kristaus valanda, prisikėlimo valanda.

Daug metų jums buvo skelbiama melaginga pranašystė apie vien žmogaus rankomis, be Dievo, kuriama laimė. Baigėsi šio pažado mirazai. Dabar, mes, krikščionys, privalome bendromis jėgomis perduoti savo visiems broliams įsitikinimą, kad Kristus žodis visada yra veiksmingas ir gelbstintis.

Savo draugiškoje ir broliškoje maldoje už jus, matau naujosios Lietuvos namą pastatytą ant labai solidžios uolos. Matau tai savo „svajonės“ maldoje. Tikėjimo akimis matau jūsų ateitį labai šviesią:

laimingus tautos vyrus ir moteris, Dievo vardu susivienijusias šeimas, klestingą ir laisvą visuomenę, virš kurios spinduliuoja evangelinio tikėjimo saulė.

Prieš atvykdamas į šią nuostabią Vilniaus katedrą aš norėjau aplankyti Aušros vartų Švenčiausiąją Mergelę Mariją. Pats šventasis Tėvas Jonas Paulius II prieš kelias savaites man priminė jūsų pamaldumą į Gailestingumo Motiną Mariją. Jos nuostabų atvaizdą mačiau taip pat ir arkivyskupo Audrio Bačkio namuose, kuris greitai laiku bus jūsų ganytoju. Mačiau jos atvaizdą ir švento Kazimiero kolegijoje Romoje. Mačiau jį ir daugelio lietuvių rankose, kurie man davė pagrindą pasitikėti jūsų tėvyne Lietuva. Nuo pat pirmos dienos, nuo pat pirmojo momento, kaip esu jūsų tarpe, patikėjau Marijai savo svajones ir jūsų lūkesčius.

Arkiv. Justas Mullor Garcia. Popiežiaus Naujasis Pabaltijo valstybių Nuncijus. Jo rezidencija Lietuvos sostinėje Vilniuje.

Paryžiaus arkivyskupas meldė Visagalį Dievą, kad suteiktų gausių malonių Lietuvai

Paryžiaus arkivyskupas kardinolas Lustiger Notre Dame katedroje koncelebravo šventas Mišias su naujai paskirtu Vilniaus arkivyskupu Audriu Bačkium. Pamaldose dalyvavo daugiau negu 3.000 tikinčiųjų, kurių dauguma laikė rankoje degančią žvakutę - Kristus - pasaulio šviesos simbolis. Per pamaldas tartame žodyje, kardinolas Lustiger labai jautriai prisiminė daug kančių patyrusią Lietuvą, pasakė, kad Paryžiaus ir visos Prancūzijos katalikai per pastaruosius dešimtmečius prisidėjo prie maldų už Lietuvos ir jos Bažnyčios laisvę, pasidžiaugė, kad Lietuva dabar vėl laisva ir nepriklausoma valstybė, kurioje Bažnyčia gali nevaržomai veikti, padėti tautai dvasiniai atgimti. Paryžiaus arkivyskupas meldė Visagalį Dievą kad suteiktų gausių malonių laisvę atkūrusiai Lietuvai, jos žmonėms, dvasiniam vadovam, tarp kurių paminėjo naująjį Vilniaus arkivyskupą. Po Mišių į susirinkusiuosius kreipėsi arkivyskupas Bačkis, dėkojo kard. Lustiger, prancūzams tikintiesiems už maldas ir kitokią pagalbą Lietuvai. Katalikiškoji lietuvių tauta, pasakė arkivyskupas Bačkis, nepaisant visų sunkumų išlaikė gyvą savo tikėjimą,

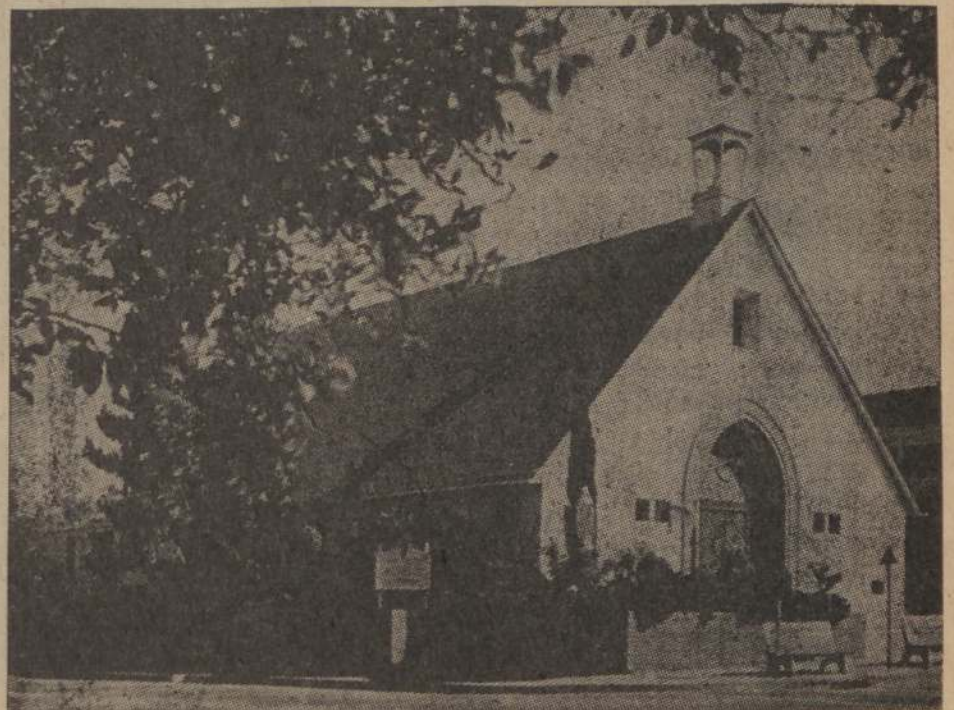
Jaučiu šiame pereinančiame laikotarpyje į mus Marija kalba tais pačiais žodžiais, kaip ir vestuvių Kanoje metu, ji sako: „Darykite, ką jis (Kristus) jums lieps“. Girdžiu jos motiniškų lūpų pažadą apie naują stebuklingą žuklę, jei mes - kiekvienas iš mūsų ir visi drauge - mesime vilties tinklus į kasdienio gyvenimo marias ten, kur mums nurodo Jėzus: į mūsų sąžinių gilumas; į mūsų židinius, kur gimsta ir klesti gyvybė; į darbo ir broliško susitikimo vietas; į visą lietuvių visuomenę, kuri ieško naujų horizontų.

Prieš buvusios visuomenės be Dievo griuvėsius, įsipareigokime, su Marijos pagalba, sukurti Dievo garbei naują visuomenę. Marija yra „Dievo Motina“, „Bažnyčios Motina“, „Lietuvos Motina“. Teužtaria ji mus. Tepadedą ji mums užmesti tinklus jos Sūnaus, Taikos Karaliaus vardu.

Pasaulinė Raupsuotojų diena

Sausio 26-ąją kaip kasmet paskutinįjį sausio mėnesio sekmadienį, buvo paminėta Pasaulinio Raupsuotojų diena, kurią 1964-ais metais pirmą kartą paskelbė Raoul Follerau, garsusis raupsuotojų globėjas ir kovotojas prieš visas neteisingumo apraiškas pasaulyje, prieš visuomenės abejingumą nelaimingiesiems. Raupsų liga yra viena seniausių pasaulyje, ji minima ir Šventojo Rašto tekstuose. Kilusi Rytų kraštuose, greitai per prekybą ir Kryžiaus karus išplito į kitas šalis. Europoje raupsai labiausiai išplito 16-ame šimtmečiuje. Per amžius skaitėsi nepagydoma liga, bet dabar raupsais sergantieji jau gali būti išgydyti. Raupsais suserga dažniausiai neišsivysčiusiuose kraštuose gyvenantys žmonės dėl maisto ir sanitarinės higienos stokos. Apskaičiuojama, kad dabartiniu metu raupsais pasaulyje serga dar apie penkiolika milijonų žmonių - aštuoni milijonai Azijoje, penki milijonai Afrikoje, apie keturis šimtus tūkstančių Lotynų Amerikoje ir apie penkiasdešimt tūkstančių Europoje. Pirmąją asociaciją kovai su raupsais įkūrė Prancūzijoje R.Follerau 1954-ais metais. Ši asociacija greitai išplėtė savo veiklą kituose kraštuose, dabar veikia jau 18-oje šalių. Asociacijos skyrius jungia tarptautinė federacija, kuri finansiškai remia raupsuotojų gydymą specialiose ligoninėse, profilaktikos projektus, ruošia gydytojus ir raupsuotojų slaugytojus 42-juose kraštuose. Tarptautinės Federacijos rūpesčiu kasmet visame pasaulyje yra minima Raupsuotojų diena, kuria siekiama sužadinti visuomenės dėmesį raupsuotiesiems, ją paskatinti finansiškai paremti kovą su raupsais. Joje veiksmingai dalyvauja katalikų Bažnyčia. LRTV

Sausio 27 d. sukanko 65 metai nuo palaimintojo arkivysk. J.Matulaičio mirties. Sausio 25-ąją visose Vilniaus bažnyčiose buvo laikomos pamaldos palaimintojo arkivyskupo garbei. Vilniaus katedroje šv. Mišias aukojo ir pamokslą pasakė mons. Kazimieras Vasiliauskas. Pamoksle buvo paminėtas palaimintojo nueitas gyvenimo kelias plačiau apžvelgiant tuos sudėtingus septynerius metus, kai jis buvo Vilniaus arkivyskupu. Palaimintojo J.Matulaičio parapijos koplyčioje Vilniuje, šalia jo garbei kylančios bažnyčios, pamaldas laikė vysk. J.Tunaitis. LRTV

Trečioji-dabartinė Los Angeles, CA, Sv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčia, 2718 St. George St., konsekruota 1951 lapkričio 4.

DON QUAYLE LIETUVOJE

Jungtinių Amerikos Valstybių viceprezidentas Dan Quayle Lietuvoje užbaigė dviejų dienų vizitą Pabaltijo valstybėse. Kaip pabrėžia užsienio spauda, viceprezidentas Quayle yra aukščiausio rango Jungtinių Amerikos Valstybių atstovas, aplankęs tris Pabaltijo respublikas. Pats viceprezidentas pakartotinai nurodė šios savo kelionės tikslus - paliūdinti, kad Jungtinės Amerikos Valstybės remia nepriklausomybę atkūrusius tris Pabaltijo kraštus, jų pastangas išsikovotą nepriklausomybę įtvirtinti: finansine, technine ir kitokia pagalba trokšta padėti Estijai, Latvijai ir Lietuvai sukurti laisvos rinkos ekonomiką. Drauge su viceprezidentu į Pabaltijo kraštus atkeliaavo keli lėktuvai su amerikiečių humanitarine pagalba, kuri bus tęsiama. Tam tikslui amerikiečių administracija paskyrė papildomus aštuoniolika milijonų dolerių. Būdamas Pabaltijo kraštuose, viceprezidentas per susitikimus su Estijos, Latvijos ir Lietuvos valdžių atstovais aptarė tiek ekonomines, tiek politines bei karines problemas, pasakė, kad Jungtinės Amerikos Valstybės remia pabaltiečių reikalavimą, kad iš Pabaltijo kraštų būtų nedelsiant išvesta svetimą kariuomenę ir Rusija gerai žino šį amerikiečių nusistatymą. Pabaltiečių lyderiai ragina amerikiečių administraciją paveikti Rusiją, kad atitrauktų savo kariuomenę. Kaip pažymėjo Estijos ministras pirmininkas, jokios valstybės nepriklausomybė nėra reali ir pastovi, kol jos teritorijoje yra svetimą kariuomenę. Mes tad prašome, sakė premjeras, kad amerikiečiai mums padėtų įtvirtinti nepriklausomybę. Tarp kitų sutarčių, buvo pasirašyti susitarimai dėl amerikiečių Taikos korpuso narių veiklos Pabaltijo kraštuose. Numatoma, kad bus pasiųsti iš viso apie 60 savanorių, kurie mokys

anglų kalbos, padės pabaltiečiams kurti ir plėsti privačias smulkios pramonės įmones, bendradarbiaus su pabaltiečiais aplinkos apsaugojimo srityje.

Viceprezidentas Quayle su žmona ir bendradarbiais lėktuvu iš Helsinkio pasiekė Vilnių penktadienį prieš vidudienį. Aerouoste plevėsavo Jungtinių Amerikos Valstybių ir Lietuvos valstybinės vėliavos. Aukštuosius svečius pasitiko Lietuvos Aukščiausiosios Tarybos pirmininko pavaduotojas Bronius Kuzmickas, užsienio reikalų ministras Algirdas Saudargas, sveikatos apsaugos ministras Juozas Oleka, Lietuvos ambasadorius Vašingtone Stasys Lozoraitis, Amerikos reikalų patikėtinis Lietuvoje Johnsonas.

Viceprezidento vizito Vilniuje

LRTV

Lengvina ekonominius ryšius

Vašingtone Jungtinių Amerikos Valstybių prezidentas Bush'as pranešė, kad amerikiečių administracija nustatė didžiausio palankumo sąlygas prekybiniuose mainuose su Pabaltijo valstybėmis. Tai reiškia, kad Estijai, Latvijai ir Lietuvai bus leidžiama be maito mokesčių eksportuoti kai kurias prekes į Jungtines Amerikos Valstybes. Apie tai laišku pranešdamas Kongresui, prezidentas Bush'as pažymi, kad sprendimas suteikti palankias sąlygas prekybiniam mainam su Pabaltijo valstybėmis buvo padarytas atsižvelgiant į tuose kraštuose pradėtas vykdyti ir jau pasistūmėjusias pirmyn svarbias politines ir ekonomines reformas, kurias Jungtinės Amerikos Valstybės trokšta visokeriopai paremti.

Taip pat ir Europos Ekonominė bendruomenė sieks išplėsti ekonominius ir prekybinius ryšius su trimis Pabaltijo valstybėmis.

programa buvo labai tiršta: svečias su jį lydintiais asmenimis nuvyko prie Televizijos bokšto, kur padėjo gėlių vainiką pagerbdamas per kruvinąjį sekmadienį čia už Lietuvos laisvę žuvusius keturiolika asmenų, po to vyriausybės rūmuose aplankė ministrą pirmininką Vagnorių, vėliau dalyvavo Aukščiausiosios Tarybos pirmininko Vytauto Landsbergio jo garbei surengtuose pietuose. Po darbo pietų vyko svečio politiniai pasitarimai su Vytautu Landsbergiu, kitais Lietuvos valdžios atstovais, buvo pasirašytos kelios sutartys. Viceprezidentas taip pat dalyvavo mitinge Nepriklausomybės aikštėje, prieš išvykdamas iš Vilniaus penktadienio pavakare simboliniai atidarė Jungtinių Amerikos Valstybių ambasadą Vilniuje.

Neseniai bendruomenė sutarė su Latvija pasirašyti ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartį, vasario 24-ąją panašią sutartį sudarys su Estija. Su Lietuva jau anksčiau tuo klausimu buvo susitarta. Bendruomenės vykdomoji komisija taip pat pranešė, kad artimiausiu laiku bus tęsiamos derybos su trimis Pabaltijo valstybėmis dėl jų santykių su bendrija išplėtimo įvairiose gyvenimo srityse, įskaitant politinę plotmę. Pagal jau atsiectus susitarimus Pabaltijo kraštai galės palengvintomis sąlygomis eksportuoti savo gaminius į Europos Ekonominės bendruomenės šalis. Pažymėtina, kad ypač Danija ir Vokietija dabar spaudžia bendruomenę, kad suteiktų Pabaltijo valstybėms asocijuotų narių statusą, kaip jau yra gavusios Lenkija, Vengrija ir Čekoslovakija, kurios dabar siekia tapti bendruomenės pilnateisėmis narėmis.

LRTV

Lietuviai dalyvavo JTO saugumo taryboje

New Yorke įvykusiame Jungtinių Tautų organizacijos saugumo tarybos viršūnių pasitarime dalyvavo ir Lietuvos atstovai - užsienio reikalų ministro pavaduotojas Valdemaras Katkus ir Lietuvos ambasadorius Jungtinėse Tautose Anicetas Simutis. Lyderiai iš penkiolikos valstybių, dalyvaujančių saugumo taryboje, buvo suvažiavę į New Yorką aptarti Jungtinių Tautų organizacijos vaidmenį naujai susidariusioje pasaulinėje santvarkoje ir uždavinių, siekiant įtvirti taiką. Generalinis sekretorius Buotros Ghali įžanginiame žodyje išklė eilę Lietuvai aktualių klausimų, pažymėjo, kad mažos valstybės gali suvaidinti labai teigiamą vaidmenį Jungtinėse Tautose, nes politinė valia ir kūrybingumas gali atnešti daugiau vaisių taikos procesui, negu karinė ar ekonominė jėga. Generalinis sekretorius toliau aiškino, kad būtų naivu manyti, jog vien demokratizacija gali išspręsti visas su taikos procesu susijusias problemas. Jis sakė, kad nacionalinėje, kaip ir tarptautinėje plotmėje, demokratizacija yra kaip „trapi gėlė“ kuriai reikia pasisotinti žemės taika, saugumu ir ekonominiu vystimusi. Boutros Ghali toliau pažymėjo, kad šaltajam kartui pasibaigus, labai svarbu išvengti naujų konfliktų, atkreipė dėmesį į kylančią nesantaiką tarp tautinių grupių. Besaikis nacionalizmas, kuris skaldo valstybes į skirtingas etnines grupes, sudaro rimtą grėsmę Tarptautinei taikai. Tautinis įniršis, sakė Boutros Ghali, gali pavirsti pavojingu begaliniu ciklu, iš kurio būtų sunku išsprukti, nes visada bus nepatenkintų mažumų. Generalinis sekretorius ragino ieškoti naujos strategijos siekiant išspręsti etninių ir kultūrinių bendruomenių autonomijos reikalavimus.

Sesijai pasibaigus, Lietuvos ambasadorius Simutis ir užsienio reikalų ministro pavaduotojas Katkus Jungtinių Tautų sutarčių departamentui įteikė kelias tarptautines konvencijas prie kurių Lietuva prisijungė, būtent, 1958-ųjų metų Zenevos konvencija dėl teritorinių vandenių, 71-ųjų metų Europos sutartį dėl esimo reglamento ir konvencija dėl kelių ženklų bei '89-ųjų metų konvencija dėl vaikų teisių apsaugojimo. Kiek anksčiau, sausio 15-ąją, Lietuva oficialiai prisijungė taip pat prie 1961-ais metais Vienoje pasirašytos konvencijos dėl diplomatinė santykių, vėlesnės konvencijos dėl konsulinių santykių ir galop prie Vienos konvencijos dėl sutarčių įstatymo.

Lietuvos nuolatinė misija Jungtinėse Tautose darbą pradėjo praėjusių metų rugsėjo 17-ąją, kai Lietuva buvo priimta į šią tarptautinę organizaciją. Misija yra laikinai prisiglaudusi Lietuvos generalinio konsulato New Yorque patalpose. Drauge su misijos šefu ambasadorium Simučiu dirba į New Yorką ilgesniam laikui atvykęs Lietuvos užsienio reikalų ministro pavaduotojas Gediminas Serkšnys, Gintė Damušytė, Algimantas Gureckas ir Darius Suziedėlis. Kiekvienas jų turi specifinę darbo sritį.

LRTV

Valiutiniai pėdsakai sąvartyne

15-metėi Džuljetai Ramanauškaitei ir 16-metėi Sonatai Zlotaitėi galėjo pavydėti bet kuri panevėzietė. Mergaitės nebuvo grožio konkursų laimėtojos, nepasirašė kontraktų su užsienio reklamos firmomis, neturėjo už vandenynų turtingų giminaičių, tačiau pastaraisiais mėnesiais dažnai pirkdavo valiutinėje „Vilbaroje“. O kai pritrūkdavo smulkioms išlaidoms, į banką nešdavo keisti dolerius, markes, svarus.

Ko ją valiutiniam mergaičių gyvenimui pakišo Panevėžio sąvartynas. Būtent čia sausio 18 dieną 12-mečio berniuko akis atsitiktinai užkliuvo už polietileno maišelio su daugybe vokų, papuoštų užsienietiškais pašto ženklais. Visą šį turtą apžiūrėję vaiko tėvai negalėjo atsistebėti - vokuose buvo iš įvairių pasaulio šalių Panevėžio gyventojams adresuoti laiška. O viename - net pranešimas apie (perskaičius rubliais) 2 milijonų vertės palikimą. Svarbiausia, jog laiška rašyti neseniai, ant pašto žymeklių - datos nuo sausio 3 iki 17 dienos.

Panevėžio policijos komisariato ekonominių nusikaltimų tyrimo sektoriaus inspektorius Andrius Krioga užsienietiškus vokus

praplėsinėtojų pradėjo ieškoti miesto centriniame pašte. Po įvairių šios įstaigos grandžių patikrinimo, pokalbių su darbuotojais liko vienintelė įtariamoji - 15-metė Džuljeta, nuo rugsėjo mėnesio dirbanti laiškanėše. Viena jos bendradarbė prisiminė - mergaitė prieš keletą dienų užsienietišką laišką atidžiai apžiūrėjo prieš lango šviesą...

Prisipažino Džuljeta greitai. Jos namuose rasta per 50 dar nespėtų išmesti laiškų ir banderolių, kuriuos mergaitė turėjo išnešioti panevėžiečiams. Nenešiojo, ieškojo valiutos. Ir rasdavo - markių, svarų, dolerių. Tiesa, dažniausiai smulkiais kupiūromis, tačiau retkarčiais pasitaikydavo ir stambesnių. Prisipažino pagrobusi 200 dolerių, 100 Vokietijos markių ir 70 svarų sterlingų. Valiutą Džuljeta vogė ne viena, o su savo drauge Sonata, kuri už pravaikštas buvo atleista iš laiškanėšės pareigų, tačiau dažnai sukinėjosi pašte.

Mergaičių „darbo stilius“ nebuvo vienodas: Sonata laiškus praplėsdavo atsargiai, išimdavo valiutą, užkljuodavo ir nunešdavo adresatui, o Džuljeta prakir-

pusi iškratydavo ir išmesdavo į šiukšlių mašiną.

Sužinoję apie valiutinius jaunųjų laiškanėšių nuotykius, į ekonominę policiją kreipėsi daugiau kaip 60 panevėžiečių. Susisiekę su pažįstamais ir giminėmis užsienyje, jie sužinojo, jog laiška negavo apie 1000 dolerių. Pasak vieno trumpabangininko, per metus jam kolegos iš užsienio siunčia apie 1000 laiškų, patvirtinančių radijo ryšio užmezgimą. Apytikriai trečdalyje iš jų būna po dolerį...

Pasak Panevėžio centrinio pašto direktorės pavaduotojos Reginos Gineikienės, kiekvieną dieną iš užsienio atkeliauja apie 100 laiškų. Neregistruoti kartu su kitu paštu išdalijami laiškanėšiams, nuo kurių sąžiningumo ir priklausos, ar jie pasieks adresatą. Prie kiekvieno iš jų sargybinio nepastatysi. Vis dėlto pašto vadovybė paprašė savivaldybės panaikinti įpareigojimą priimti į darbą tam tikrą skaičių nepilnamečių.

Tačiau vargu ar tai išspręst problemą iš esmės. Matyt, geriau vadovautis sena pašto instrukcija - pinigų ir vertybinių popierių nešioti laiškuose. Jeigu nenorime, kad jie patektų į sąvartyną.

Feliksas TELKSNYS

Broliai iš Australijos senelių gimtinėje

... Du simpatiškus vaikus Aidą ir Vytautą Antanaičius į redakciją atlydėjusi mokytoja Nijolė Bižys pasakė: „Tai mūsų tautiečiai iš Australijos. Tik ką atvykę iš Pasaulio lietuvių jaunimo kongreso“.

Aidas ir Vytautas - studentai, gyvenantys ir studijuojantys Melburne, į Lietuvą, savo senelių ir tėvo gimtinę, atvažiavo per studentiškas atostogas. Jos, beje, prasidėjusios lapkričio mėnesį, baigsis tik... kovo pradžioje, kai visoje Australijoje - naujųjų mokslo metų pradžia. Mat dabar ten - vasara, ir du lietuviškieji broliai atvažiavo į Lietuvą pasidžiaugti žiemos malonumais, aplankyti giminių ir draugų...

- Aš Lietuvoje jau ketvirtą kartą, - sako Aidas, Melburno universiteto ketvirtakursis, būsimasis archeologas. - Čia turiu daug draugų, teko su slidėmis pavilnio miškeliuose ne kartą su jais pasigalynėti. O štai Vytautas (jis studentas medikas) Lietuvoje pirmąsyk, sniego gali ir visai nepamatys...

Lietuvoje viešintys broliai į Kauną atvažiavo aplankyti „Varpo“ vidurinėje mokykloje dirbančios mokytojos Nijolės Bižys. Irgi australietės, atvykusios Lietuvon

prieš metus ir, vaikinų nuostabai, jau puikiai kalbančios lietuviškai. Susitikime su jos mokiniais ir kolegomis Aidas ir Vytautas daug pasakojo apie Australijos jaunimą ir universitetus, apie tenykščių lietuvių veiklą, jų norą išsaugoti lietuvių, puoselėti tautines tradicijas.

- Didžiausias mūsų noras buvo patekti į Urugvajuje, Brazilijoje ir Argentinoje vykusį VII Pasaulio lietuvių jaunimo kongresą. Iš Australijos važiavome apie 20 lietuvių. Dalį mūsų kelionės finansavo Australijos lietuvių jaunimo sąjunga, kitų lėšų teko užsidirbti patiems. Dirbantys studentai - ten įprastas dalykas: nori pamatyti pasaulio, nenorėk būti tėvų išlaikytiniu...

Aidas išvažinėjęs kone visą Europą, lankęsis JAV, o dabar jų svajonė automobiliais apvažiuoti Australiją.

Abu broliai Kongrese išrinkti Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungos nariais. Papasakojo, jog sekantis kongresas turėtų vykti Anglijoje, o lietuvių jaunimo studijų dienos - Punske arba... Lietuvoje.

- Labai norėtume Lietuvoje - Vilniuje, o gal Kaune - įrengti jaunimo poilsio centrą. Kalbėsime su Aukščiausiosios Tarybos

deputatais, gal padovanos mums kokį seną pastatą. O tada - pasitelksime savo fantaziją ir lėšas. Tai būtų mūsų dovana Lietuvos jaunimui, nes matome, jog laisvalaikio problemų jam netrūksta. Į Australiją norėtume pasikviesti lietuvių mokytojų (tokia mūsų sąjungos nuomonė), kurie galbūt ten pagyventų metus kitus, surengtų lietuvių kalbos kursus. VII kongrese daug diskutavom apie lietuvių išėmimoje, ypač Pietų Amerikoje ir Australijoje, puoselėjimą, nes daug žmonių nutautėję, nemoka lietuviškai. Tai ypač aktualu jauniems žmonėms, kurie nematę tėvų arba senelių gimtinės ir to bendravimo su „tikraisiais“ lietuviais dar labai pasigenda. apskritai visame pasaulyje gyvenantys mūsų tautiečiai turėtų daugiau bendrauti, dažniau susitikti. Ir ne tik kongresuose ar simpoziumuose.

Aidas pasakojo, jog su Vilniaus universiteto studentais dalyvavęs archeologiniuose kasinėjimuose, jam labai patikę. Po studijų Melburne žada atvažiuoti į Vilnių tęsti mokslinio darbo. Vytautas nori būti geru gydytoju („toks kaip mano senelis“) ir, gavęs diplomą, svajoja padėti Lietuvos diplomams. O kol kas, studentiškas atostogų dienomis,

Kaune laukia susitikimai su vietos jaunimu, studentais.

- Norime aplankyti Vytauto Didžiojo universitetą. Daug girdėjome apie jį. Įdomus sutapimas: mums vasaros atostogos, o jūsiškiai ilsisi po žiemos egzaminų sesijos...

A.Kibirkštienė (K. Tiesa 1992.1.31)

Užsienio spauda informuoja, kad Suomija oficialiai atsisakė bet kurių pretenzijų į Kareliją, kurią po Antrojo pasaulinio karo prisijungė Sovietų Sąjunga. Pripažinusi nepriklausomą Rusiją, Suomijos vyriausybė tuo pačiu pranešė Maskvai, kad neketina reikalauti Karelijos sugražinimo, laiko tebegaliojančiomis visas su Sovietų Sąjunga pasirašytąsias sutartis. Tai patvirtino ir Suomijos prezidentas Koivisto neseniai pasakytose kalboje pažymėjęs, kad Suomija yra nedidelė šalis, nenori vėl atversti skaudų ir kruviną savo istorijos puslapį. Sovietams aneksavus Kareliją iš jos pasitraukė apie 400.000 suomių. Karelijoje gyvena apie 700.000 žmonių, daugumoje rusų, ukrainiečių ir baltarusių. Ši aplinkybė galbūt dalinai paskatino Suomiją nebereikalauti Karelijos sugražinimo

AUKSINIŲ KANKLIŲ AUKSINĖ DAINA Čiurlionio ansambliui baigus darbą

Rašo Nijolė Kersnauskaitė

1991 spalio 29 d. Lietuvių namuose įvykusioje spaudos ir radijo konferencijoje, LTM ansamblio „Čiurlionis“ valdybos pirmininkas Vladas Plečkaitis pranešė šių metų spalio 27 dienos ansamblio visuotinio narių susirinkimo nutarimą užbaigti ansamblio veiklą. Susirinkimas pageidavo viską, kas galima, įskaitant pinigus, skirti Lietuvai. Susirinkimui pirmininkavo Violeta Žilionytė-Leger, sekretariavo Jonas Citulis. Sprendimas Uždaryti ansamblio veiklą buvo padarytas dalyvavusiųjų balsų dauguma. Susirinkimas taip pat įpareigojo ansamblio valdybą šešių mėnesių laikotarpyje sutvarkyti visus su uždarymu susijusius reikalus.

Muzikas, kompozitorius Alfonsas Mikulskis įkūrė Čiurlionio ansamblių Vilniuje, 1940 sausio 15 d. Į Lietuvą atėjo tsmi ir ilga vergijos

naktis. Ansamblis surišo savo dainos, šokio ir tautinės muzikos kelią su Tėvynės likimu. Išėmimoje garsindamas Lietuvą šokiu ir daina, ansamblis įsijungė į penkis dešimtmečius užtrukusią Lietuvos laisvės kovą. Ir tiek dešimtmečių įvairiuose pasaulio kraštuose skambėję Čiurlionio dainos naujais aidais atsiliėpė ir įsiliejo į pavergtos Lietuvos „dainuojančią revoliuciją“, laimėjusią tėvynei laisvę ir viso pasaulio pagarbą.

Didingas tad buvo LTM Čiurlionio ansamblio tikslas ir nueitas kelias. Muziką Alfonsą Mikulskį darbe ištikimai lydėjo jo žmona, kanklių motina Ona Mikulskienė. Jie abu savo visą gyvenimą paskyrė savo didžiai jai šeimai - Čiurlionio ansambliui.

Muz. A. Mikulskiui mirus, 1983 metais jo darbą perėmė ilgametis ansamblio chormeisteris Rytas Babickas. Jo ankstyva mirtis 1987 metais nutraukė pradėtą gražų

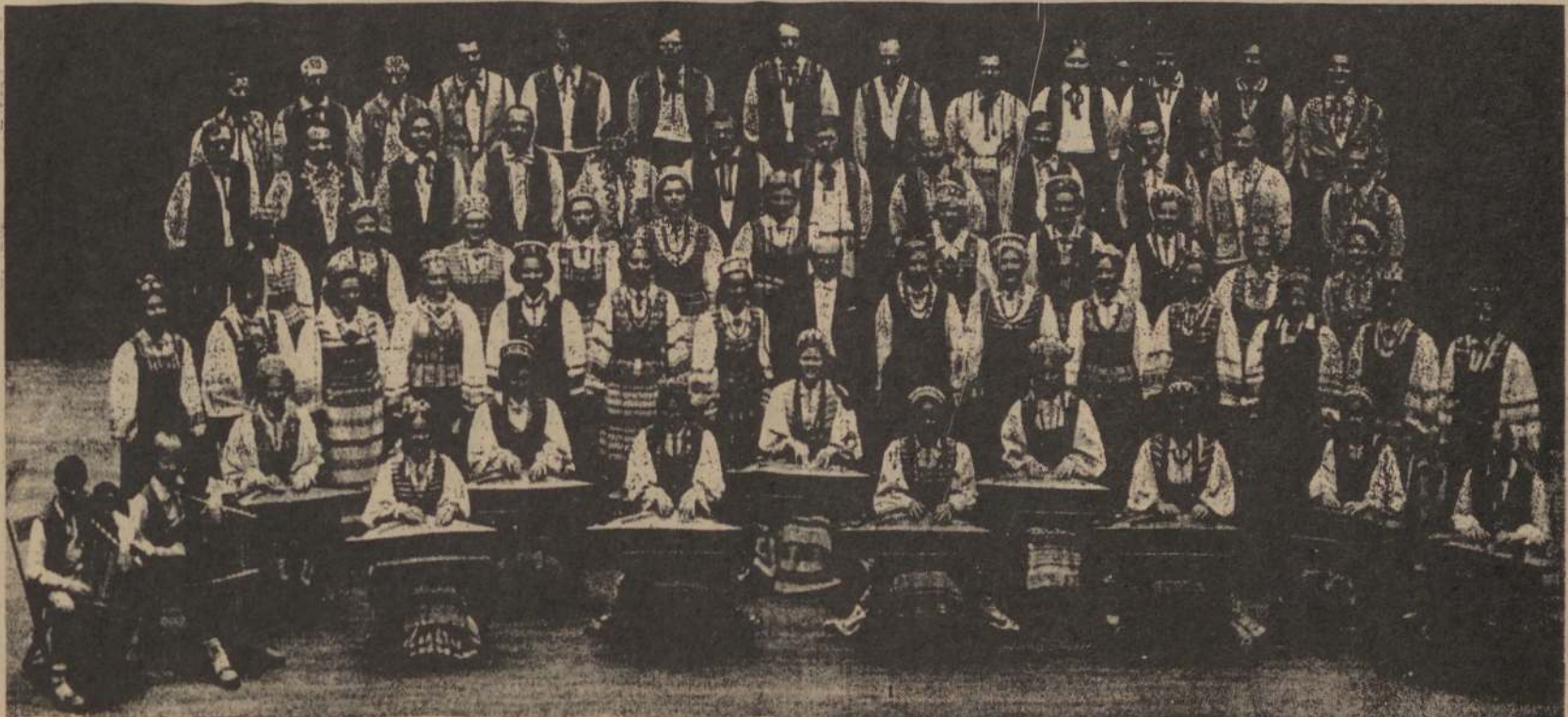
darbą ir sugriovė ateities planus. Į darbą su ansambliu įsijungė neseniai Amerikoje mokslus baigęs dr. Bronius Kazėnas, bet dėl kitų įsipareigojimų savo profesijoje turėjo palikti Čiurlionio ansamblių. Iš Lietuvos atvyko muz. Gediminas Purlys ir kartu su ansambliu įvykdė du svarbius užsimojimus: iškilmingai atšventė 50-tąją ansamblio sukaktį ir įgyvendino a.a. muz. Alfonso Mikulskio svajonę ir įsipareigojimą - parvežti ansamblių į Lietuvą. Lietuvon Čiurlionio ansamblis grįžo 1990 metų rudenį. Ir to sugrįžimo nei vienas ansamblietis niekad neužmirš.

1991 pavasarį, po atsisveikinimo koncertų Philadelphijoje, Chicagoje ir New Yorke, muz. Gediminas Purlys sugrįžo į Lietuvą. Ansamblis liko be vadovo. Į pakartotiną kvietimą jaunimui įsijungti į ansamblio dainininkų eiles mažai kas atsiliėpė. Todėl ir atėjo laikas daryti sprendimą. O jį padaryti nebuvo

lengva, nes jį daryti turėjo tie, kuriems Čiurlionio ansamblis buvo brangiausias.

Spaudos ir radijo konferencijoje šį trečiadienį, spalio 29 d. padarytas pranešimas apie Čiurlionio ansamblio veiklos uždarymą buvo sutiktas su nusiminimu. Jau ateidami visi maždaug žinojo, ko ateina. Todėl ir į Čiurlionio ansamblio patalpas įdėjus visus sutiko neįprastas juoko aidas ir žmonių kalbos, o tykla.

Konferenciją pradėjo ansamblio pirmininkas Vladas Plečkaitis, perskaitydamas visuotinio narių susirinkimo nutarimą. Po to sekė kai kurių dalyvavusiųjų paklausimai, iš visų girdėjosi apgailėstojimas. Jautriu žodžiu prabilo Ona Mikulskienė ir paprašė perskaityti jos testamentą ir palikimą ansambliui, kuriuos ji buvo parašiusi anksčiau, tikėdama, kad tik ji iš darbo pasitraukia, o ansamblis gyvuos ir toliau.

Čiurlionio ansamblis 1975 m. su savo įsteigėju, vadovu bei dirigentu a.a. ALFONSU MIKULSKIU ir kanklių orkestro vadove ONA MIKULSKIENE

DIDŽIUOKIMĖS BŪDAMI LIETUVIAI!

Australijos Lietuvių Bendruomenės Kultūros Tarybos pastangų dėka, Melbourne „Museum of Victoria“ erdviose patalpose, vyksta lietuvių kultūrinės veiklos paroda, kur labai vaizdžiai ir spalvingai yra atvaizduota Viktorijoje gyvenančių lietuvių kultūriniai atsiekimai.

Prieš įeinant į šios parodos skyrių, aukštai ant sienos didelėmis raidėmis išrašyta „From amber shores to golden wattles“. Ant staliukų išdėstyti atsilankantiems dailiai atspausdintos brošiūros, kuriose trumpai nupasakota Lietuvos istorija ir geografija, paminint apie lietuvių skaičių Melbourne ir Geelonge.

Parodos atidarymo dieną Kultūros Tarybos narės, apsirengusios spalvingais mūšų tautiniais rūbais, prie pat įėjimo laukė lankytojų ir su dideliu dėmesiu teikė visiems informacijas.

Tik įėjus į parodai skirtas erdvas ir gerai apšviestas patalpas, sutinki stiklinėje vitrinoje gražiai ištatytus Aldonos Baltrūnienės vilnietiškus, jos pačios rankomis išsiuvinėtus tautinius rūbus, Baltijos jūros gintarai ir margos tautinės juostos pačios pasakoja apie lietuvių rūpestingumą audžiant arba išsiuvinėjant ir puošiant savąjį tautinį rūbą. Nuo čia ir prasideda turtinga eksponatais paroda, kur įvairiausi rankų išdirbimų eksponatai, nuotraukos, paveikslai, autentiškai išmarginti velykiniai kiaušiniai, istoriniai žemėlapiai, medžio drožiniai ir rūpestingai padaryti aprašymai apie čia atvykusių lietuvių padarytą įnašą į australų gyvenimą. Visur matosi giliai apgalvota tvarka ir rūpestingumas duodant gana smulkius raštu paaiškinimus. Bevaikštant ir stebint visus eksponatus ir aprašymus pasijutau visa pėda aukštesnis, nes vaizdžiai pamačiau, kokia turtinga yra mūsų tautinė kultūra, o kai po visų oficialių kalbų mūsų Stasio Eimučio kanklių ansamblis pagrojo visą eilę tautinių dainų melodijų ir mūsų solistai - Birutė Kymantienė ir Vincas Danius taip harmoningai padainavo keletą liaudies dainų ir, kai išgirdau kitų tautybių žmonių kalbas ir pagyrimus, tikrai pasijutau labai garbingai esąs lietuvis.

Sunku būtų viską tiksliai raštu apipasaoti, nes toks eksponatų gausumas ir vertingumas gali būti tinkami įvertinti tik asmeniškai viską pamačius.

Nedovanočiau sau, jeigu nepaminičiau, kad mūsų Bendruomenės Kultūros nariams, kurie įdėjo tiek daug darbo ir rūpesčio, reikėjo pašvęsti daug laiko ir triūso, kol jiems pavyko surinkti visus tuos įdomius eksponatus ir, kartu su muziejaus australais, tarnautojais taip preciziškai ir dailiai tuos eksponatus eksponuoti, priklauso mūsų visų nuoširdi ir gili padėka.

Per atidarymo kalbą australų Minister for Arts - Dr. Jim Kennan pasidžiaugė, kad Viktorijos lietuviai labai daug prisidėjo prie Viktorijos australų gyvenimo standarto ir kultūros kėlimo. Muziejaus Tarybos pirmininkas Dr. Marginson pareiškė, kad muziejaus administracija ir tarnautojai su malonumu padėjo šią parodą tvarkyti, nes lietuviai yra dideli meno mėgėjai ir australai didžiai

Rašo Leonas Baltrūnas

vertina jų atsiekimus meno srityje. Lietuvos garbės konsulas Australijoje Dr. Algis Kabaila nupasakojo sunkią mūsų įsikūrimo pradžią Australijoje ir išreiškė savo džiaugsmą, kad lietuviai, savo kultūriniais atsiekimais sugebėjo

pavergti australų visuomenę.

Šios pavykusios parodos iniciatorė ir daugiausiai darbo įdėjusi p. Danutė Baltutienė nuoširdžiai padėkojo visiems kalbėjusiems ir jai talkininkavusiems ir visiems, kurie taip skaitlingai atsilankė į šios parodos atidarymą.

Lietuvių kultūrinės veiklos parodos atidaryme Viktorijos muziejuje vasario 15 d. kalba parodos iniciatorė ALB Kultūros Tarybos pirm. p. Danutė Baltutienė. Šalia sėdi Lietuvos garbės konsulas Dr. Algis Kabaila, Viktorijos Meno ministeris Dr. Jim Kennan ir Muziejaus tarybos pirm. Dr. Marginson.

A. † A. Vaclovas Antanavičius

Po ilgos ligos Vaclovas Antanavičius, aprūpintas šv. Sakramentais, mirė Melbourne ligoninėje vasario 19 d. Giliame liūdesyje liko su šeimomis dukros: Marija Rickey, Regina Millson, sesuo Elena Milinskienė, Lietuvoje dukterė Marytė Kuprienė.

Rožančius buvo kalbėtas šv. Jono bažnyčioje, nes Tobin laidotuvių koplyčia buvo remontuojama. Garbės sargyboje su Ramovės vėliava stovėjo Augaitis Zigmas, Juozas Gilyas, Vincas Lazauskas, o LKV Sąjungos pirm. Vladas Bosikis tarė atsiveikinimo žodį ir atliko Mišių skaitymus, kurias atnašavo kun. dr. Pr. Dauknys. Po pamaldų palydėtas į Fawkner kapines vasario 21 dieną, kur guli jo žmona Ona Antanavičienė, mirusi 1985.I.19.

Vaclovas Antanavičius buvo gimęs Jonavoje (30 km. į šiaurės rytus nuo Kauno) 1913.IV.1. Karinę prievolę Lietuvos kariuomenėje atliko Inžinerijos batalione, įgydamas jaun. puskarininkio laipsnį. Melbourne vertėsi statybininko amatu, priklausė Lietuvių Karių Veteranų Sąjungos Ramovei.

Ilsėkis, mielas Vaclovai, Viešpaties Ramybėje.

Vasario 7-ąją suėjo lygiai 114 metų nuo popiežiaus Pijaus IX-ojo mirties. Šia proga šv. Lauryno bazilikoje Romoje buvo aukojamos šv. Mišias už šviesios atminties popiežiaus sielą. Mišias aukėjo kardinolų kolegijos dekanas kardinolas Angelo Rossi, pamokslą pasakė kardinolas Pietro Palazzini.

Laiškas Redakcijai

Albinos Ramoškienės straipsnis: - Liūdnas mūsų senelių likimas“ (T.A. No.5., 1992.2.11 pusl. 8)

Albina Ramoškienė tvirtina, kad „dabar vienam pasilikusiam Lietuvoje po pusmečio jau buvo nutraukta pensija“ (Australiška).

Tikra padėtis yra: Social Security Departamentas reikalauja, kad kiekvienas pensininkas, gaudamas SSD pilną ar dalinę pensiją, turi pranešti SS Departamentui apie savo išvykimą į užsienį, arba norą apsigyventi kitame krašte.

Susitarus Social Security Departamentas persiųs australišką pensiją į tą kraštą ar banką, kurį pensininkas nurodys. Minėtas žmogus Albinos Ramoškienės straipsnyje turbūt, prieš išvykdamas į Lietuvą, nepranešė SS Departamentui. Pensija, be abejo, buvo nutraukta, kadangi pensininkas neatsakė į SS Departamento siųstus laiškus, o ne dėl to kad persikėlė gyventi į Lietuvą.

Patarčiau korespondentei pasitarti tokiais reikalais su SSD - prieš skelbiant klaidingus faktus.

Vincas Bakaitis, Gold Coast

Department of Social Security
Portability and Agreements

Pre-departure certificates

IMPORTANT Any pensioner who goes overseas for longer than six months has to get a pre-departure certificate from Social Security.

If a pensioner does not get the certificate, the pension is cancelled when the pensioner has been away from Australia for six months. Enquiries about pre-departure certificates should be made at any Social Security Regional Office.

Ukraina pareikalavo, kad

užsienyje esantis buvusios Sovietų Sąjungos kilnojamas ir nekilnojamas turtas būtų proporcingai paskirstytas tarp dvylikos buvusių sovietinių respublikų, dabar naujai susikūrusios Nepriklausomų valstybių sandraugos kraštų. Buvusios Sovietų Sąjungos nekilnojamas turtas yra daugiau negu 130-yje pasaulio kraštų: tai daugiausiai ambasadų, konsulatų, įvairių kitų atstovybių patalpos.

Melbourne Lietuvių Parapijos Sekmadienio Mokykla užbaigusi mokslo metus 1991 m. gruodžio 15 d. Trečioje eilėje sėdi mokytojai: kun. dr. Pr. Dauknys, Rūta Skeivienė, Danutė Strungienė, Regina Balbatienė, Dalia Didžienė, Elytė Vyšniauskaitė-Stephens, Birutė Kymantienė. Paskutinėje eilėje I iš kairės Mokyklos Vedėjas Audrius Balbata. Toje eilėje I iš dešinės Tėvų Komiteto pirm. Rimvydas Skeivys. Nuotrauką padarė Juozas Lukaitis.

IŠ MŪSŲ PARAPIJŲ

Melbournas

Gyvojo Rožančiaus Brolija kovo mėnesį meldžiasi, kad šv. Kazimiero užtarymu lietuvių jaunimas aukotųsi Dievo ir Tautos ypatingai tarnybai.

Gavėnia prasidėjo Pelenų dieną - kovo 4-tą. Australijos vyskupų nurodymu penktadienis yra tradicinė atgailos diena ir gali būti atžymėta malda, dalyvaujant šv. Mišiose, šeimos malda, aplankant bažnyčią, skaitant šv. Raštą, kalbant rožančių, susilaikant nuo mėsos, nuo skanumynų, triukšmingų pobūvių, daugiau laiko praleidžiant savo šeimos tarpe, padėti vargšams, ligoniams, apleistiesiems. Kiekvienas pasirenka bet kurį sau tinkamą atgailos veiksmą.

DLK Vytenio Šaulių Kuopa užprašė šv. Mišias kovo 8 d. už Šaulių Sąjungos įkūrėją Vladą Putvij-Putvinskį jo mirties 63-čiose metinėse. Pamaldose kuopa dalyvauja su Tautine ir Šaulių vėliavomis, kviečia visus uniformuotus ir neuniformuotus šaulius ir šaules. Po pietų 2.30 val. Lietuvių Namuose Bendruomenės kambaryje bus trumpas Putvinskio ir visų mirusių ir žuvusių šaulių prisiminimas, 12 šaulių duos

priesaiką. Po ceremonijų bus suneštinės vaišės Klubo svetainėje

Vaclovą Antanvičių laidojant, už jo vėlę šv. Mišioms aukojo: A. Baikuskienė, A. Bajoras, P. Butkus, E. Milinskienė, S. Rašytis, J. Simutienė, P. Uziėnė.

Parapijos išlaikymui bendra suma vokeliais aukojo: \$70 Genė Baltutytė, \$50 Juozas Seliokas. Abiems aukotojams nuoširdžiai dėkoja kun. Pr. Dauknys.

Latrobe Valley, Sale ir apylinkių lietuviams pamaldos kovo 14 d. šeštadienį 12 val. Servacijaus ir Alvinos Šabrinskų Viloje Tambo Road. Moe. Kviečiami visi!

Morningtono kapinėse kovo 21 d. šeštadienį 12 val. bus pašventintas paminklas ant A.†A. Nikodemo Ropės kapo, kuris mirė pernai balandžio 21 d. Po pašventinimo šv. Mišios bus pas poniją Ropienę namuose, 105 Beleura Hill Road. Kviečiami visi!

Lietuvų Radijo valandėlės yra pakeistas laikas. Jis yra tik šeštadieniais vakarais nuo 4.45 iki 5.30 val.

Rasa Baltutytė anglų ir prancūzų kalbų mokytoja, išvyksta mokytojauti į Lietuvą - Kauną kovo mėn. 2 d.

Australija ir Naujoji Zelandija

Maldos Apaštalavimas

Jo Sventenybė popiežius Jonas Paulius II kovo mėn. MA nariams skyrė šią intenciją: Kad Bažnyčios kunigai būtų išmintingi tikinčiųjų mokytojai apie malda.

Trumpas rytmetinis aukojimas: Visą aukoju Tau, Sventčiausioji Jėzaus Sirdie!

Viešpatie, išmokink mus melstis

Jėzus atlikęs savo misiją žemėje, siuntė savo apaštalus į pasaulį tęsti sielų atpirkimo darbą.

Vyskupai, kaip apaštalų įpėdiniai ir jų bendradarbiai kunigai turi specialų pavedimą perduoti Kristaus mokslą visų laikų žmonėms, kad jie pasiektų išganyką. Vienas iš būtiniausių elementų tam tikslui yra malda. Ji yra pagrindinis punktas krikščioniškame gyvenime, nes mūsų Viešpats Jėzus Kristus pats stipriai, pabėžė tiek savo žodžiu, tiek ir savo paties pavyzdžiu. Daugelis evangelijos puslapių rodo Jį maldoje ar tai dykumoje, ar ant kalno ir net nakties glūdimyje.

Iš tiesų, maldos problema yra labai komplikuota ir sunkiai suprantama. Net ir apaštalai prašė Kristų: „Viešpatie, išmokink mus melstis, taip kaip Jonas mokino savo mokinius.“ (Lk II.1).

Malda yra didelė malonės ištekliai, kuriuos Dievas įdavė į mūsų rankas, nes per ją mes galime gauti visas mums reikalingas jo malones. Tai yra pasikalbėjimas-dialogas žmogaus sielos su Dievu, kurio procese dalyvauja visos

žmogaus savybės: protas, valia, širdis, balsas ir žodžiai. Maldos forma priklauso nuo to, kurios savybės tam tikslui yra panaudotos.

Mes turime garsinę malda, kai meldžiamasi lūpomis, žinoma neišjungiant ir kitų čia paminėtų savybių. Po to - dvasinė-protinė malda. Čia vyrauja daugiausia protas, intelektas, palydimas valios ir širdies. Balsas ir žodžiai čia nefiguruoja. Trečia maldos forma galima pavadinti viduriniu susikaupimu. Tai yra nuolatinė sielos su Dievu unija per Dievo malonę ir su meile Jam. Visa dienos ir net mūsų viso gyvenimo veikla tuo būdu gali būti nuolatinė malda. Taip kaip balsas ir žodžiai charakterizuoja pirmąją maldos formą, protas ir intelektas antrąją, o trečiąją širdis ir valia. Pagal šv. Joną „... jei mes ko nors Jo prašome ir tai derinsai su Jo valia, Jis mus išgirs.“ (1Jn.5.14)

Kai meldžiamės, pirmoj eilėj mes turime atsiduoti Dievo valiai, o ne mūsų reikmenims, kurių iš Jo mes prašome. Taip kaip apaštalai Kristaus pamokyti juos melstis lygiai taip pat, paveldėjimo keliu Bažnyčioj kunigai privalo pamokyti savo parapijiečius apie malda, nes gera malda ir maldingas gyvenimas duoda gerų vaisių krikščioniškame gyvenime ir veda į šventumą.

Prašome Viešpaties, kad Jis siųstų į savo Bažnyčią daug ir šventų kunigų, kurie būtų geri ir išmintingi mokytojai, kas liečia malda (Pagal Congregation for the Sacraments and for Divine Worship).

Kun. S.Gaidelis, SJ

RAŠOTE TESTAMENTĄ?, Skirkite dalį „Tėviškės Aidams“! Mintimi šventa ten investuokite save, Kur Dievas ir Tėvynė šiaukia. Būk apaštalas spaudos „Tėviškės Aidams“!

LATROBE VALLEY

1991 m. lapkričio 17 d. Moe mieste įvyko Latrobe Valley Seniūnijos metinis susirinkimas, kurio metu iš seniūnės pareigų atsistatydino Veronika Koženiauskiene.

Kandidatų seniūno pareigoms nebuvo, tai seniūnija užsitarė. ALB Latrobe Valley Seniūnija veikė 31 metus.

V.Koženiauskiene padėjo visiems už gražų bendradarbiavimą ir dosnumą per eilę metų lietuviškiems reikalams. Buvusiai seniūnei įteikta dovana ir gėlių puokštė.

Kasoje esančius \$920.00 nutarta paskirstyti sekančiai: Mūsų Pastogei \$220, Tėv. Aidams \$220, Krašto Valdybai \$120, Lietuvos Konsulatui \$120, Parama Lietuvai \$120 ir Australijos Liet. Fondai

\$120.

Užbaigus šį istorinį susirinkimą, vyko suneštinės vaišės. Apgailėstauta kad neišsipildė vieno, jau mirusio, latrobiečio pranašystė, jog „seniūnija veiks ir tada, kai gyvi liks tik du lietuviai“.

a.a.

PADEKA

Sirdingai dėkojame ALB Latrobe Valley Seniūnijai už \$220 auką „Tėviškės Aidams“. Linkime kuogeriausios sėkmės ir sveikatos seniūnei p.V.Koženiauskienei ir tikimės, kad ir seniūniją likvidavus matysime ją ir visus mielus latrobiečius lietuviškoje-krikščioniškoje veikloje.

ALK Federacijos Valdyba

Pirma eilė iš kairės: M.Ališauskiene, V.Sabrinskaitė, M.Bindokienė, V.Koženiauskiene, A.Sabrinskienė, A.Sabrinskas, I.Sabrinskienė, J.Simkūnienė, S.Sabrinskas. Antra eilė iš kairės: V.Ališauskas, I.Bindokas, K.Simkūnas, E.Sestokienė.

Pranešimas Šauliams

Melbourno D.L.K. V ytenio Šaulių Kuopos Valdyba praneša visoms sesėms ir broliams Šauliams: šiais metais kovo mėnesio 8-tą dieną įvyks Putvio Putvinskio Minėjimas, yra užsakytos Sventos Mišios Svento Jono bažnyčioje 12-tą valandą.

Visi Šauliai renkasi prie bažnyčios 11-tą valandą uniformuoti su savo vėliavomis. Šaulių dalyvavimas šventose mišiose

būtinai, po mišių Lietuvių Namuose North Melbourne, Bendruomenės Kambaryje bus trumpas Putvinskio pagerbimas ir Šaulių nepriemusių priesaikos ar pasižadėjimo, bus pagerbimo laike prisaidinti. Šauliams priimti priesaiką būtina, nes Šaulių Kuopos pirmininkas yra spaudžiamas iš Lietuvos Šaulių Sąjungos Valdybos tą įvykdyti. Po visos ceremonijos, Klube suneštinės.

Kuopos Valdyba

Aukos Lietuvos Tautiniam Olimpiniam komitetui

Lietuvos reprezentantų Barcelonos olimpiadoje dalyvavimo išlaidas padengti, LTOK-ui aukojo:

Sydnejuje: \$25 - V. Augustinavičius Melbourne: \$300 - M. Zioginė (savo vyro V. Ziogo garbingam atminimui), \$100 - V. Stagis, \$20 J. Bruožis.

Wodongoje (Vic): \$50 - B. Leitonas

Adelaideje: \$50 - A. Balsys, I. Bakšys; \$40 - B. Launikaitienė, \$25 - V. Morkys, \$20 - C. Piečiukaitis, S. Mulvinskas, J. Cibulskis, J. Deckys; \$10 - A. Budrys, K. Vanagienė. \$500 P. Andrijaičio vadovaujama pietų gamintojų grupė. Aukojusiems nuoširdžiai dėkoju.

J. Jonavičius

LTOK-to atstovas Australijoje

Augustavičienė Aleksandra

Mirė Vilniuje 1992 m. vasario mėn. 16 d. sulaukusi 92 metų. Giliame liudesy paliekame sūnus Stepas ir marti Betty Augustavičiai Hobarte, Tasmanijoje.

Ilsėkis Ramybėje
Brangi Mama

A. † A. Stefanijai Jankuvienei

mirus, gilią užuojautą reiškiamo jos sūnui dr. Algimantui Jankui su šeima, giminėms, pažįstamiems ir kartu liūdime.

K.A.Mieldažiai

Mažosios Lietuvos Rezistencinis Sąjūdis

Dėmesio Mažosios Lietuvos likimui
Gerbiameji:

Esame liūdininkai Mažosios Lietuvos tautinio genocido. Ji tragiškai baigia savo genties esimą, palikdama gyva tik kalbiniais ir kultūriniais paminklais bei jų kūrėjų ir kovotojų kapais Nemuno ir Priegliaus krantuose.

Tas kraštas, tačiau, yra mūsų tautos gyvenimo erdvė skirta lietuvių tautai nuo neatmenamų amžių. Sielodamiesi Lietuvos prisikėlimu, negalime pamiršti Mažosios Lietuvos ir savo tylėjimu palikti ją kitų tautų agresyviams planams.

Šiandieninių geopolitinių persitvarkymų eigoje jokia kita tauta ar valstybė neturi pirmumo teisių į Mažosios Lietuvos teritoriją. Prūsų Lietuvą ištikęs holokostinis likimas įpareigoja lietuvių tautą, ir ypač jos valstybinius vadovus, reikalauti savo patrimonijos teisių Baltijos erdvėje.

Dirbtinai perskirtos tautos - Vokietija, Airija, Izraelis, Korėja, Vietnamas - deda visas pastangas ir skiria didžiules lėšas apsigūnėjimui į bendrą valstybę. Atėjo, pagaliau, laikas ir Mažajai Lietuvai po 700 metų svetimųjų niokojimo grįžti prie savos tautos kamieno bendroje valstybėje.

Vlikui ryžantis baigti savo likšiolinę veiklą, Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis kviečia visas organizacijas ir kiekvieną sąmoningą lietuvių, ypač Lietuvos vyriausybę, veiksmingai reikštis šios tautos likimnėje kryžkelėje.

Prieš 700 metų vokiečių Drang nach Osten sugriovė lietuvių tautos gyvenimo kelius ir natūralią vystymosi tekę. Dabar kitų atėjūnų naujas Drang nach Westen, ir vėl per Mažąją Lietuvą, sunaikintų galimybę saugiai kurti ateities gyvenimą.

Mažosios Lietuvos Rezistencinis sąjūdis šaukia dėmesio Mažosios Lietuvos likimui.

Vliko Seimo MLRS atstovai - Algis A. Regis, Kurtas Vėlius ir Ramūnas Buntinas

Lapkričio 30-tą dieną sukanka 73 metai, kai Mažosios Lietuvos Tautinė Taryba Tilžės Akto deklaracija paskelbė pasauliui to krašto gyventojų vardu prisijungimą prie naujai atsistatančios Lietuvos

valstybės.

Įsidėmėtina, kad nuo pat šios milenijos pradžios to krašto gynėjai savo drąsa ir gyvenimo auka, tarsi kruvinu skydu, pridengė visos lietuvių tautos likimą nuo pražūties, išplanuotą ir be perstojo per šimtmečius vykdomą krikščionybės įvedimo priedangą. Praradę savo santvarką ir laisvę, brutaliai kolonizuojami, tautiniai ir kultūriniai žudomi, jie, vis dėlto, neprarado savo egzistencijos Baltijos gyvenimo erdvėje iki pat Antrojo pasaulinio karo holokosto. Džiaugdamiesi Lietuvos nepriklausomybės atgavimu

neturime moralinės teisės užmiršti Mažosios Lietuvos gilią tragediją ir senųjų lietuvių ir prūsų prailgusių laisvės kovų testamento gyvą tautai.

Vertinant Tilžės Akto sukaktį tebūna ši ilgai kovojusi tautos dalis prisiminta Mažosios Lietuvos Rezistencinio sąjūdžio testamentiniu pareiškimu Vliko veiklos baigiamajame suvažiavime Chicagoje š.m. lapkričio 2-ą dieną. Mažosios Lietuvos galutinis likimas yra tampriai susijęs su visos lietuvių tautos ateitimi.

Algis A. Regis
MLR Sąjūdžio pirm.

Šaulių suvažiavimo sveikinimas ir kreipimasis dėl Mažosios Lietuvos

Ponui Vytautui Landsbergiui
Lietuvos Respublikos
Aukščiausios Tarybos Pirmininkui
Vilnius, Lietuva

Didžiai Gerbiamas Pone Pirmininke, Vytauto Didžiojo Rinktinės šauliai, visuotiniame narių suvažiavime 1992 m. vasario 2 dieną Chicagoje, apžvelgę savo veiklos uždavinius ir organizacinę sąstatą, Jūsų asmenyje sveikina Tarybą, Vyriausybę, Lietuvos Šaulių sąjungą ir visą tautą išsilaisvinusią iš prievartinės santvarkos varžtų.

Toli nuo tėvynės nublokštiems šauliams Lietuvos nepriklausomybė buvo aukščiausiu siekiu. Pirmykščiai Lietuvos laisvės kovų savanoriai-kūrėjai pratęse šias pastangas išėivijoje per daugiau pusšimtį metų neapleisdami šaulių gretų. Nedidelei jų daliai pavyko sulaukti šiandieninio naujo laisvės ryto tėvynei.

Mus didžiai slegia, kad tautai švenčiant Lietuvos nepriklausomybės atstatymą Mažoji Lietuva vis dar tebėra už Lietuvos valstybės ribų atvira kitų tautų grobuoniškoms užmačioms. Prūsų Lietuva, tarsi skydu, per ilgus šimtmečius dengė visos tautos ateitį kardu ir kultūrinėmis priemonėmis, kad Baltijos erdvė būtų išsaugota tolimesnių lietuvių tautos kartų gyvenimui. Nusiaubti visuotinio genocido, praradę savo esimą jie paliko krauju paženklintą žemę savo testamentu ir kelrodžiu gyvą tautos daliai. Šios epochos lietuviai yra atsakingi už to krašto tolimesni

likimą. Be Mažosios Lietuvos naujai atsikūrusi Lietuvos valstybė neišvengiamai taptų prieangiu Rusijos tolimesnei ekspansijai ir savo pačios pražūčiai.

Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinė, gausiausias šaulių telkinys už tėvynės ribų apjungęs laisvės kovų savanorius-kūrėjus rytų ir vakarų frontuose, prašo Jūsų, Didžiai Gerbiamas Aukščiausios Tarybos Pirmininke, o taip pat Tarybos ir Vyriausybės ypatingo dėmesio ir neatlaidžių pastangų siekti Mažosios Lietuvos grįžimo prie tautos komieno bendroje Lietuvos valstybėje.

Su pagarba, Algis A. Regis,
Suvažiavimo pirmininkas; Alfonsas Paukštė, Vytauto Didžiojo Šaulių rinktinės pirmininkas; Jurgis Savickas, Suvažiavimo sekretorius.

Sniečkus ir M. Lietuva

Karaliaučiaus srities ateitis yra šiuo metu Lietuvos, Rusijos, Lenkijos ir Vokietijos spaudos dėmesio objektas. Lenkijos dienraštis „Życie Warszawy“ pateikia šios srities pokario istoriją.

„1945 m. balandžio 10 d. į vokišką miestą Koenigsberg įžygiavo Raudonoji armija. (...) 1946 m. balandžio 7 d. šis miestas ir jo sritis buvo prijungti prie Rusijos tarybų federacinės socialistinės respublikos. Po trijų mėnesių Koenigsbergas buvo pavadintas Kaliningradu.

- Turime turėti bent vieną neužšalantį Baltijos jūros uostą - argumentavo Stalinas. (...)

Tai sakydama Stalinas melavo, nes jis jau turėjo Klaipėdą. Jam rūpėjo kas kita. Pirma: jis norėjo perkelti į Karaliaučiaus sritį lietuvius ir juos sumaišyti su ten atvykstančiais rusais. Antra: jis planavo ten įsteigti didelę jūrų laivyno bazę. Jam pavyko įvykdyti tik antrą sumanymą. Lietuvių jis nesuviliojo.

1946 m. pradžioje Lietuvos kompartijos šefas Antanas Sniečkus buvo pakviestas atvykti į Kremlių. Po iškilmingo priėmimo Stalinas jam pasiūlė prisijungti Karaliaučiaus sritį prie LTSR. Diskusijos Vilniaus vadovų tarpe šiuo klausimu buvo ilgos ir audringos. Buvo nuspręsta Maskvos pasiūlymo nepriimti.

Ar gerai buvo nuspręsta? Šiuo klausimu diskusijos Lietuvoje vyksta ir dabar.

(Draugas Nr. 230)

Mirė Konstancija Uknevičienė - Žiburytė

1991 m. spalio 6 d. Californijoje mirė Konstancija Uknevičienė - Žiburytė. Velionė buvo gimusi 1903 m. Lietuvoje, Pajavonio kaime. Ten priklausė organizacijoms, įsirašė į tretininkus, giedoje chore, išteko už Juozo Uknevičiaus, ir šiemet gruodžio 31 d. būtų minėjusi savo moterystės 65 metų sukaktį.

1949 m. Konstancija Uknevičienė su šeima išemigravo į Australiją ir gyveno Melbourne. Ten reikėsi lietuviškoje veikloje, priklausė Katalikių Moterų Draugijai, rinko auksa saleziečiams Italijoje paremti, giedoje bažnytiniame chore. Įvairiais būdais stengėsi padėti kitiems, ypač mylėjo vaikus ir dvejus metus augino mergytę, kai jos motina gulėjo ligoninėje sirgdama džiova. Laisvu laiku įvairiais darbais talkino Melbourne parapijos židiniui.

1963 m. Konstancija Uknevičienė atvyko į Ameriką ir apsigyveno Woodhaven, NY. Čia ji priklausė Katalikių Moterų Draugijai ir giedoje chore. Gyvendama Woodhavene, dažnai žiemas praleisdavo Californijoje pas dukterį Albina. Velionė Aukščiausiojo buvo apdovanota didele meile vaikams. Šią meilę ji visišku atsidavimu parodė ypatingai savo trims anūkams. Sunku būtų išsakyti jos pasiaukojimą savo šeimai bei veiklą padėti kitiems.

1989 m. balandžio mėnesį Konstancija su vyru Juozu persikėlė gyventi į Escondido, California, kur arti savųjų praleido savo paskutiniuosius gyvenimo dienas.

Velionė palaidota Oakhill kapinėse, Escondido, CA, bet jos mylinčiąją širdį ir šiandien jos artimieji jaučia.

Liūdėdami liko vyras Juozas, sūnus Antanas su žmona Birute ir dukrele Rūta; duktė Albina Gedminienė su vyru Algimantu ir sūnumis Andrium, Paulium ir Danium; taip pat giminės Lietuvoje ir daug kitų, kuriems ji su meile gelbėjo. Mylinti šeima

Sausio tryliktosios

pirmosiom metų prasidėjimu yra nukaltas specialus medalis, kuriuo, A.T-bos sprendimu, apdovanoti keli šimtai parlamento, radijo ir televizijos gyvėjų, tarp jų kun. R.Grigas ir kun. K. Krikščiukaitis. Medalium apdovanoti taip pat 47-ni svetimšaliai, išskirtinai parėmę Lietuvos laisvę. Tarp apdovanotųjų yra Estijos ir Latvijos A.T-bų pirmininkai Ruitelis ir Gorbunovas, Rusijos prezidentas Jeltsinas, Danijos, Islandijos, Norvegijos, Lenkijos ir kai kurių kitų šalių politiniai veikėjai, visuomenininkai, žurnalistai.

Bruselyje buvo pasirašyta Lietuvos ir Europos Ekonominės Bendruomenės ekonominio ir prekybinio bendradarbiavimo sutartis ir įsteigtas bendras komitetas, kuriam pavesta vertinti abipusių prekybinių mainų pažangą. Vienas pagrindinių pasirašytos sutarties taškų skelbia, kad Lietuva be jokių apribojimų galės eksportuoti savo gaminius į Bendrijos kraštus. Europos Ekonominės Bendruomenės vykdomoji komisija suteikė Estijai \$300.000 humanitarinę pagalbą.

SYDNĖJAUS LIETUVIŲ NAMUOSE

16-18 EAST TERRACE, BANKSTOWNE. (TEL: 708 1414)

Klubo valandos:

Pirmd., trečiad., ketvird., 5 - 10 val.

ANTRADIENIAIS KLUBAS UŽDARYTAS

Penktadieniais 5 - 11.30 val.

Šeštadieniais 2 - 12.30 val.

Sekmadieniais 12.30 - 10 val.

VALGYKLA VEIKIA:

Trečiad., ketvird., penktad., ir šeštad. nuo 6 val.

Sekmadieniais nuo 1 val.

Skanus ir pigus valgis KIEKVIENĄ TREČIADIENĮ NUO 5.30 iki 8.00 val.

ŠVEDIŠKAS STALAS. SMORGASBORD.

Kaina \$4. Kviečiame visus.

Šeimos šventės, gimtadieniai ar kas panašaus. Kodėl ne Lietuvių Namuose?

Kodėl nepasiteirauti?

Skambinkite 708 1414.